

Kleurrijk Samenleven

**Korte verhalen
als kleuren van de regenboog**

Corry Nicolay
Predikant Interreligieuze communicatie

Narratio

Inhoud

Ten geleide	4
Voorwoord	5
1. Een weekend zondag	6
2. Geintje	7
3. Goochem met lef en mazzel	8
4. Boosheid werkt niet	9
5. Twee geloven op één kussen	10
6. Griet en Hans	12
7. Versierselen bedekken	14
8. Getekende handen	16
9. Het evenwicht van de wereld	17
10. Kwartet voor Dialoog	19
11. Wie zwijgt keurt af	20
12. Olie voor vriendschap	21
13. Oosters Wijsheidsverhaal en Offerfeest	22
14. Kralen aan de muur	23
15. Lege vrijheid	24
16. Bidden geeft een veilig gevoel	25
17. De kracht van samen	26
18. Blind voor fundamentalisme	27
19. Kinderen van Abraham	28
20. Schoon schip maken	30
21. Toch een hand	32
22. Sara wil een hoofddoek	33
23. Verrast door de Koran	35
24. Vrouwen op bedevaart naar Mekka	37
25. Lichtfeest Divali	39
26. De rijkdom van herkenning	40
27. Gewassen door gebed	42
28. Dialoogdienst dominee en imam	44
29. Zorgvuldigheid rond Jezus	45
30. 'Onze Vader' in kleurrijk Nederland	47
Tenslotte	49

ISBN 978 90 5263 894 2

NUR 707

Foto's: Corry Nicolay

Overige Illustraties: © Redactieservice, www.kerkblad.nl

omslag: <http://l.rgbimg.com/>

© 2015 theologische uitgeverij NARRATIO,

Postbus 1006, 4200 CA Gorinchem

tel. 0183 62 81 88 e-mail: info@narratio.nl

Actuele informatie is te vinden op www.narratio.nl.

Onze uitgaven zijn ook te koop via de boekhandel en www.kerkboek.nl

(ook in België).

Niets uit deze uitgave mag verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitale bestandskopie, luisterboek, Digi-boek, Internet-PDF of op welke andere wijze dan ook, behoudens voor eigen gebruik, zonder de voorafgaande toestemming van de uitgever c.q. de auteur. Citaten tot maximaal vier regels zijn toegestaan, grotere citaten vallen onder het overnamerecht waarvoor toestemming is vereist, tenzij gedaan in het kader van een recensie.

Ten geleide

Vanaf het allereerste begin dat RedactieService bij Narratio verscheen, was Corry Nicolay een vaste auteur die dit project mede heeft bepaald. De kopijservice voor plaatselijke kerk-en parochiebladen is namelijk een breed platform waar iedere redactie haar kopijwensen kan vervullen. De toenemende belangstelling die er zowel in de bladen maar zeker ook in de kerken en parochies is voor interkerkelijke en interreligieuze informatie wist zij middels haar maandelijkse pagina 'kleurrijke feesten' en de columns over tal van raakvlakken, soms schurend, soms uitnodigend, op een passende wijze in te vullen.

De rijkdom van haar informatie verdiende dan ook onze hartelijke instemming toen zij met het verzoek kwam om haar columns deels te bundelen. Bij de samenstelling hiervan bleek mij eens te meer hoe waardevol het is als kerken het voortouw nemen om met elkaar in dialoog te gaan en te blijven. Moge dit boekje de enkele twijfelaars hieraan alsnog overtuigen en de redacties een gereedschap in handen geven om ook bij het plaatselijke bestuurders de laatste twijfel hieraan weg te nemen!

Hopelijk mogen wij allen nog lang gebruikmaken van de kennis en bevoegdheid van deze kleurrijke predikant in onze veelkleurige samenleving en broederlijke en zusterlijke geloofsgemeenschappen.

Leen van den Herik
eindredacteur RedactieService, uitgever Narratio, Gorinchem

Voorwoord

Sinds 1980 werk ik samen met moslims, joden, hindoes en andere gelovigen. Eerst als taaldocente, later als beleidsfunctionaris Minderhedenbeleid. Samen met de diverse groepen heb ik een Beleidsnota geschreven: 'Integratie, een zaak van iedereen'.

Mijn kinderen zijn opgegroeid in een kleurrijke Nederlandse samenleving. Er groeien vriendschappen tussen mensen, tussen burens, collega's en jongeren op school, die vanuit verschillende godsdiensten en culturen leven. Kleurrijke en interreligieuze vriendschappen en relaties bloeien steeds vaker op. Door de vriendschap met moslims ben ik theologie gaan studeren en dominee geworden, voor de PKN predikant interreligieuze communicatie. Hierdoor sta ik midden in de opbouw van onze kleurrijke, multiculturele en multireligieuze samenleving. Via mijn website ontstaat contact met kleurrijke stellen voor een interreligieuze huwelijksviering of ik word gevraagd voor een interreligieus ritueel of een inleiding. Sinds de start van het blad Red@actieService in 1996 schrijf ik maandelijks de 'Kleurrijk Feesten' en een column over mijn belevenissen met moslims, joden, hindoes en andere inwoners van Nederland. De teksten zijn in kerken en parochiebladen overal in Nederland geplaatst. In Kleurrijk Samenleven een kleurrijke regenboog van 30 nieuwsgierige verhalen.

Corry Nicolay, zie www.kleurrijkgeloven.nl

1. Een weekend zondag

De studiedag over kenmerken van de Multiculturele Samenleving is interessant, maar ook de winkeltjes lokken. Na de geestelijke verrijking loop ik genietend langs de winkeltjes aan de Amsterdamse grachten en blijf staan bij een mooi boek in een joodse winkel. Snel binnenlopen en vragen wat het kost. Maar de winkeldeur zit op slot. Vreemd, het is toch zaterdag. En dan weet ik weer wat ik eigenlijk best wel weet. Natuurlijk, het is zaterdag, sabbat voor de joden. 'Open van zondag t/m vrijdag' staat op de deur. Met een glimlach denk ik aan onze kleurrijke samenleving, waarin het door het islamitische, joodse en christelijke geloof drie dagen lang een weekend 'zondag' is. De vrijdag is voor de moslims, de zaterdag voor de joden en de zondag voor de christenen die van God ontvangen wekelijkse rustdag met samenkomsten rond het Woord van God in de Koran, en Thora en Bijbel. Morgen is de joodse winkel open. Voor mij is de zondag nog steeds een dag om niet te gaan winkelen. Met een gevoel van spijt loop ik door, best een mooi boek in die etalage. Tegelijk voel ik respect voor de joodse eigenaar. Terwijl steeds meer mensen vinden dat ook op zondag de winkeldeuren open moeten zijn, respecteert deze jood de sabbat en heeft de winkel op de koopgrage zaterdag gesloten. Door de discussie rond de koopzondag, staan christenen voor dezelfde vraag als de joden en Moslims die in ons land wonen. De vraag hoe zij om gaan met hun wekelijkse centrale geloofsdag nu de overheid de christelijke identiteit van de zondag steeds meer loslaat en openstelt voor het economisch verkeer. In de volgende straat staat de deur van een Turkse winkel open, terwijl op het winkelruit staat dat zij elke vrijdag maar beperkt zijn geopend. Ik loop binnen en ga met gevulde paprika's en een Turks brood terug naar huis.

2. Geintje

Ik hoor sissende geluiden. 'Geintje', roept iemand. Waarom moet ik geloven dat het een geintje is wanneer mensen op straat achter een joods meisje of op de voetbaltribune achter joodse mensen sissende geluiden maken? In Dachau sta ik in de gaskamers voor de ovens waar tijdens de 2^e Wereldoorlog honderdduizenden joodse kinderen, jongeren, vrouwen en mannen zijn vernietigd alleen maar omdat ze jood zijn. Ik vind dat sissen daarom geen geintje! Het is ook geen geintje wanneer op straat aan het zwarte haar van een donkere meid of jongen wordt getrokken, het keppeltje van een joods hoofd wordt getrokken en de hoofddoek over of van het hoofd van een moslimse vrouw wordt getrokken. Het is geen geintje wanneer zwarte mensen voor aap worden uitgescholden of primitieve geluiden om hun heen worden gemaakt. Geloof alsjeblieft niet dat het een geintje is. Ik vind het een gevaarlijke ontwikkeling wanneer we zoiets een geintje noemen. Trap er niet in, want het zijn één voor één leugens. Leer kinderen en jeugd niet om dit normaal te vinden. Leef hen niet voor dat 'die mensen' er maar tegen moeten kunnen. Leer hen dat dit tekens zijn van sociale verruwing. Leer hen dat dit een vorm is van gewelddadig gedrag. Want het is willens en wetens pesten en vernederen. Erger nog, het is willens en wetens lak hebben aan het gevaar van negatief etnisch denken, lak hebben aan ernstige vormen van racisme en discriminatie, lak hebben aan het wegglijden in het van elkaar willen wegstijgen, willen wegwerken, willen vernietigen, willen doden Dit is niet de samenleving die de doorsnee mensen willen. Waarom laten we ons als inwoners van Nederland zo tegen elkaar uitspelen?!

3. Goochem met lef en mazzel

In een supermarkt vraag ik aan een jonge vakkenvulster waar iets ligt. 'Ik ken u wel', zegt ze, 'de dominee die op de school in ons dorp kwam toen ik in groep 8 zat. U kwam bij de laatste godsdienstles en daagde ons uit joodse woorden te ontdekken die we kennen. Welke zijn het ook al weer?' In de winkel bedenken we die van oudsher joodse en dus hebreeuwse woorden: *goochem, gajes, bajes, lef, yat, mazzel, tov, adam, sjoel ...* En we proberen er, net als toen in de klas, zinnen van te maken. Daarna brengt ze me naar wat ik in de winkel zoek.

Komen de woorden u ook bekend voor?

In de Nederlandse taal gebruiken we het woord *goochem* als het over iets gaat wat slim is. Oorspronkelijk betekent '*gochèm*' dat je verstandig bent en bewust nadenkt over wat goed is en wat niet goed is. En dat kun je met '*lef*' doen, waarbij het verstand en hart samen gaan. Dus niet alleen rationeel, oftewel verstandelijk denken. En niet alleen gevoelig, oftewel emotioneel zijn. Wanneer je verstand (ik begrijpt dat dit goed is) en je emotie (mijn gevoel erbij is goed) in elkaar grijpen heb je lef. Het woord '*lef*' betekent hart, in de betekenis van de plaats waar echte wijsheid woont, in je hart. Dan weet je als '*adàm*' (mens) vanuit '*lef*', wat '*tov*' (eerlijk en goed voor jou en voor de ander) is om met je '*jat*' (je hand, het handelen) te doen. En daardoor ontvang je '*mazzel*' (het Goede/goede wat gelukkig maakt) in jouw leven en schenk je '*mazzel*' aan andere mensen. Dan leef je niet als '*gajes*' (een mens die slechte dingen zegt en doet) en kom je niet in de '*bajes*' (de gevangenis). Over '*mazzel tov*' (het geluk van het Goede/goede) kun je leren op '*sjoel*' (school).

Met een knipoog en glimlach wens ik u, jou, ons allemaal: '*mazzel tov*' en '*lechajiem*' (op het goede leven). Bij een verjaardag zingen we: 'zij/hij leve hoog, in de gloria'. Dat is leven vanuit die wonderlijke kracht van Boven die ons '*lef*' geeft en waarmee we '*mazzel*' hebben. Dat het ook door u en jou '*tov*' mag zijn voor anderen en dus ook voor jezelf, niet alleen even maar '*jom jom*', van dag tot dag, elke dag van uw en jouw leven.

4. Boosheid werkt niet

Ze merkt: die manier van kijken neemt toe.

Steeds vaker hoort ze: 'Ben je moslim, dat had ik van jou niet gedacht'.

In haar hart denkt ze: 'Hoe denk je dan over mijn geloof?'

Maar haar buitenkant reageert anders.

Wanneer ze vriendelijk en vragend kijkt, volgt een wat verlegen uitleg:

'Nou ja, je bent gewoon en vriendelijk'.

Zij is van harte moslima en blij met haar geloof.

Vanuit haar overtuiging draagt ze geen hoofddoek. Ze begrijpt het wanneer vriendinnen dat wel doen. Ze werkt met kinderen en weet maar al te goed: boosheid werkt niet, het werkt averechts. Want dan associëren ze je alsnog met terroristische gevoelens en dat voelt nog veel belastender dan die opmerking.

Ook hoort ze de kinderen weer vaker het scheldwoord 'vieze Turk' roepen.

Waarop ze vriendelijk reageert: 'Roep je mij?' ... 'Nee?'

Meestal dringt het dan wel tot de kinderen door dat iets niet klopt en soms schaamt een kind zich. Ook dan blijft ze vriendelijk, want ze weet: boosheid helpt niet.

Deze reactie heeft zichzelf aangeleerd en ze kan het nu schijnbaar speels gebruiken.

Ze laat niet meer merken wat ze van binnen voelt, want ...

